

Протокол

№

гр. София, 22.05.2024 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 71 състав,
в публично заседание на 22.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мирослава Йорданова-Великова

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **2741** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

На поименното повикване в 14,30 ч. се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ Е. Д. П., редовно призован, явява се лично заедно с адв. И., с пълномощно от днес.

ОТВЕТНИКЪТ НАЧАЛНИКА НА ЗАТВОРА ГР.СОФИЯ, редовно призован, се представлява от юрк. К., с пълномощно по делото.

СГП, редовно призована, не изпраща представител.

СТРАНИТЕ (поотделно): Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ приема, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото и

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА жалбата и приложените към нея писмени доказателства.

ДОКЛАДВА административната преписка.

АДВ. И.: Поддържам жалбата. Представям и моля да приемете експертно решение на ТЕЛК, видно от което моят доверител страда от цироза и фиброза на черния дроб, инсулинозависим захарен диабет, световъртеж от централен произход, хронична исхемична болест на сърцето, слепота на едното око и намалено зрение на другото око. Тези заболявания са описани в това решение на ТЕЛК. Те имат значение за разглеждането на жалбата, тъй като здравословното състояние на моят доверител е главната причина той да иска да бъде прекатегоризиран престоя му в мястото за лишаване от свобода, от затвора в [населено място], в затворническото общежитие от открит тип в „К.“, където битовите условия са значително по облекчени за човек с

множество заболявания. Моля да приемете това доказателство. Моля да бъде изискано също здравното досие на доверителят ми, от болницата на затвора на [населено място], където то се съхранява, от което ще е видно, че той действително има тези, но и други заболявания. В това досие са отразени протоколи от прегледите, на всеки шест месеца, на които моят доверител ходи и бива изследван, преглеждан, съответно и лекуван.

ЮРК. К.: Оспорвам жалбата. Възражявам срещу това да се прилага този Телк, защото смятам, че няма отношение към спора. В случая, жалбоподателят иска промяна на типа място лишаване от свобода, в което да доизтърпи наказанието си, като в закона изрично има две предпоставки. Едната е да изтърпява една четвърт от наложеното наказание, а втората е категорични данни за добро поведение. Здравословното състояние на лишени от свобода, не е основание за промяна на типа място за лишаване от свобода, в който да изтърпяват наказанието си. В този смисъл, смятам че и медицинското досие също не е относимо към спора.

РЕПЛИКА НА АДВ. И.: Аз считам, че заболяванията и силно усложненото здравословно състояние на моят доверител са от значение, тъй като практиката сочи, че здравословното състояние се взема предвид и се съобразява при прекатегоризирането на престоя на лишени от свобода, в затворническо общежитие от открит тип каквото е „К.“. Също така в практиката на съдилищата, която аз ще диктувам след това, ясно и константно сочи, че именно се вземат предвид всички обстоятелства, които касаят престоя на лишени от свобода. В това число и здравословното състояние, към което затворническата администрация има пряк ангажимент, а именно да поддържа физическото и психическото състояние на лишените от свобода по време на престоя в мястото за лишаване от свобода. Ето защо, считам че здравословното състояние и доказателствата, които ще посоча имат съществено значение, затова моля да бъде събрано това доказателство.

ДУПЛИКА НА ЮРК. К.: Към затвора в [населено място] функционира болница, в която се лекуват лишените от свобода включително и от други затвори, не само от Софийският затвор. Ако е необходимо, лишените от свобода могат да бъдат, по съответния законов ред, извеждани за лечение и извън тази болница. Не е необходимо те да бъдат настанявани в общежития от открит тип само на това основание.

РЕПЛИКА НА АДВ. И.: Тъй като заболяванията на моят доверител са множество и много сериозни, те не могат да се лекуват в затворническата болница и показателно за това е прекъсването, в което той е бил между 19-29 ноември миналата година, предназначено за активното му лечение в специализирана болница, каквито специалисти няма в затворническата болница. Това, че му се налага прекъсване, което е ноторно известно, че става много трудно самото прекъсване на наказанието лишаване от свобода, но за него е било наложително, сочи че здравословното му състояние е увредено повече от това, което се има предвид за лишени от свобода в затворническата болница. В болницата в затвора не могат да бъдат извършвани всички изследвания и лечебни процедури, които са изискуеми за поддържане на неговото здраве, поради което му се налага и прекъсване и периодични прегледи на всеки шест месеца извън затворническата болница.

ДУПЛИКА НА ЮРК. К.: Ако се налага прекъсване и лечение извън затворническата болница, реда е абсолютно същия, както в общежитието от открит тип, така и в затвора.

СЪДЪТ по доказателствата

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА административната преписка.

ПРИЕМА писмените доказателства приложени към жалбата.

ПРИЕМА представеното в днешното с.з., Експертно решение № 92515/18.09.23 г. от жалбоподателя към доказателствения материал по делото. По неговата относимост, СЪДЪТ ще се произнесе в хода на делото по същество.

ПРИЕМА, че не следва да бъде отлагано делото, да бъдат изискани медицински документи за здравното досие на жалбоподателя, тъй като не установяват относими към предмета на делото факти, поради което

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ без уважение искането.

СЪДЪТ НАМИРА, че спорът е изяснен от фактическа страна, поради което

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД ПО СЪЩЕСТВО

АДВ. И.: Считаю, че видно от изложените в заповедта мотиви, административния орган е констатирал, че са изпълнени формалните изисквания на чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС, жалбоподателят да е изтърпял най-малко една четвърт от наложеното наказание. Същата разпоредба сочи и режима на изтърпяване на наказанието, а също така и поведението да е добро. Отказа е аргументиран, не с изискуемите по закон становища, на изброените в нормата на чл. 64, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС служители, а те са: Ръководителя на направлението за социална дейност и възпитателна работа, на Заместник-началника по режим на охранителната дейност и на Началника на съответното затворническо общежитие, относно поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието и съобразно изискванията на чл. 43, ал. 4, от които да се установи, че не са на лице категорични, конкретни данни за добро поведение на осъденото лице. Не се сочат и конкретни факти и обстоятелства за формирането на отрицателния изход, до който Началника на затвора е достигнал, за да постанови процесната заповед. Тези твърдения противоречат на установеното от Инспектора по социални дейности и възпитателна работа на групата, в която пребивава моят доверител. Той има множество награди за добро поведение и за участие в социално превъзпитателните дейности, което сочи активно участие от негова страна в корекционния процес. Скоростта на промяната на рисковите точки и промяната режима, както и прекатегоризирането са понятия свързани с административната дейност на затворническата администрация и тяхното извършване, така както и скоростта на извършването ѝ, зависят от формалната работа на същата администрация. Скоростта и начина на извършването, на която не може да се вмени във вина на лишения от свобода. Доброто поведение е доказано и от преките и непосредствени наблюдения на Инспектора по социални дейности и възпитателна работа, върху ежедневното поведение на лишения от свобода, което представлява доказателство за разлика от становището на Началника на затвора. Видно от анализа на НИП, относно материалния и правен аспект на института на условното предсрочно освобождаване, пробационните мерки по чл. 70, ал. 6 и чл. 67 от НК, на замяната на доживотен затвор с лишаване от свобода, именно становищата на затворническата

администрация не представляват доказателства, тъй като това са необходими изявления, които се искат от тях, но те са зависими от по-горе стоящата инстанция и институция. Наблюденията на Инспекторите по социални дейности и възпитателна работа са преки и могат да служат като доказателства за поведението на лишения от свобода. Вместо изискуемите по закон становища, се сочи незавършен корекционен процес по отношение на две посочени дефицитни зони. Твърдения неподкрепени с конкретни факти от действителността сочещи, че лишения от свобода не е извършил изискуемото от него в корекционния процес. Именно за това твърдим, че този псевдо критерий е неотносим и въведен изкуствено от ответната страна, за да се отмести фокуса от действително съществуващите обстоятелства, обосноваващи положително искането на жалбоподателя за прекатегоризиране на престоя в мястото за лишаване от свобода. Това искане касае продължаване на изтърпяване на наказанието и продължаване в корекционната дейност върху поведението по отношение на зоните на дефицит, а не освобождаване от мястото за лишаване от свобода. Молбата на моят доверител касае изцяло продължаване на изтърпяване на наказанието в затворническо общежитие от открит тип, в което ще продължи корекционната дейност. Закона обаче не е поставил такова изискване да бъде завършен корекционния процес, за да бъде прекатегоризиран престоя на лишения от свобода от място за лишаване от свобода. Нещо повече, законодателя не е заложил критерий измерващ степента на доброто поведение, за да бъде осъществено преместване или прекатегоризиране, както чрез оценката на риска, така и чрез други показатели. Законодателя не е посочил ограничаващи фрактури за прекатегоризирането извън изискването за режима, изискването за добро поведение и да е изтърпяна една четвърт от наказанието лишаване от свобода, не по-малко от шест месеца престой в мястото за лишаване от свобода. При тази законова регламентация и ако са на лице фактическите положителни предпоставки, оперативната самостоятелност на административния орган, не следва да пречи на изпълнението на законово предвиденото, а единствено да бъде съобразено как да бъде изпълнено то, тъй като така наречената оперативна самостоятелност, не дава възможност на административния орган да не изпълнява закона или да заобикаля изпълнението му, а единствено да съобрази и да подбере средства за изпълнението на предвиденото в закона при съобразяването на конкретно съществуващи условия. Оперативна самостоятелност е възможността на изпълнителния орган, в установени от закона предели, да избере между съществуващите варианти за изпълнение, които да са еднакво законосъобразни, онзи вариант, който е най-целесъобразен за конкретния случай. Правната норма очертава, в рамката на действие, в която държавният орган да преценява как да изпълни, а не как да не изпълни предвиденото в закона. Оперативната самостоятелност е обвързана с чл. 6 от Административно процесуалния кодекс, задължаващ административните органи, при упражняването на правомощията си, да действат по разумен начин, но добросъвестно и справедливо, съобразно ал. 1 от цитираната разпоредба на чл. 6. Също така в ал. 4, че от две или повече законосъобразни възможности, органът е длъжен при спазване на ал. 1, 2 и 3 да избере тази възможност, която е осъществил най-икономично и най-благоприятно за държавата и обществото. В ал. 5 административните органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. Тук преследваната цел е тази на чл. 36 от НК, а именно превъзпитание на лишените от свобода. Видно от ал. 2 административният акт и неговото изпълнение, не могат да засягат права и законни

интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Това е свързано и с ал. 3, когато с административния акт се засягат правата или се създават задължения за граждани или организации. Именно за това твърдя, че оперативната самостоятелност и свързаната с нея целесъобразност, не могат да ограничават защитата на правния интерес на жалбоподателя до пределите на оперативната самостоятелност и целесъобразност. Затова и законодателят е предвидил оперативна самостоятелност в АПК, в контекста на принципа на равенството в чл. 8, ал. 2, предвиждаща в пределите на оперативната самостоятелност при еднакви условия, сходните случаи да се третират еднакво. Предвидила е и съдебен контрол в разпоредбите на чл. 169 от АПК и изискване за предвидимост в чл. 13 от АПК. Именно с оглед целесъобразността, за изпълнение на целите на наказанието визирани в чл. 36 от НК следва затворническата администрация да е съобщила здравословното състояние на жалбоподателя, което е значително влошено, а условията в затворническото общежитие от открит тип позволяват престой на открито и движение в двора през по-голямата част от деня, което е от съществено значение за поддържане на здравето на лишения от свобода, за което затворническата администрация има пряк и непосредствен ангажимент вменен от разпоредбата на чл. 128, ал. 1 на ЗИНЗС, а именно при изпълнение на наказанието лишаване от свобода се създават условия за опазване на психическото и физическото здраве на лишените от свобода. Именно заради това твърдим, че здравословното състояние има отношение към молбата за прекатегоризиране на престоя от затвора в [населено място] в затворническото общежитие от открит тип К., където моя доверител да бъде поставен в по-благоприятни битови условия и да може да доизтърпи наказанието си в условия, които позволяват да се поддържат неговото здравословно състояние. Надяваме се да уважите жалбата. Моля за присъждане на направените разноски съобразно списък, който представям и моля да приемете. Доверителят ми е полагал непрекъснато труд. Той определено има съзнанието, че трудът е път и начин за поправяне на неговото поведение. Направил е всички усилия, за да покаже, че той желае да се поправи.

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ (лично): Аз започнах работа през 2019 г. На една длъжност бях година и половина на 4 часа. През месец април 2021 г. започнах на ППЗ. Отговарям за противопожарната охрана на затвора. Двама човека сме. Само за 9 месеца през 2022 г. бяхме на половин щат тогава и ни качиха горе в едно отделение, където няма условия в килията. Нямаше в килията баня. Банята беше в коридора. Горе е много топло. Аз съм хипертоник и направо се задушавам. Отказах да работя и само тези 9 месеца не съм работил. След това по чл. 80 махнаха половиния щат и пак започнах да работя. До ден днешен работя и нямам наказания. През тези девет месеца ходих на училище. Нямам никакви провинения. Аз съм с над 170 единици инсулин. Имам диабетна полиневропатия. Получих го след прекаран тежък Ковид в затвора. Изтръпнаха ми глезените и краката. Нямам усещане под капачките. Имам лека гнойна рана. На 6 юни и ще ходя в едната болница за цирозата на черния дроб и на 15 юни ще ходя в Пета градска болница, ама с конвой и с белезници на краката. Рисковите точки са ми 59, а бяха 75. Две награди са ми дадени, но нито една точка не ми е свалена. После дойде един друг господин инспектор социална дейност и той ми свали едната година 3 точки, а другата 4. Сега дойде друга отрядна и тя ми свали точките до 59. Не ме пуснаха 8 часова отпуска. Бил съм с над 60 рискови точки. Условията в К. са по-добри. Тук в затвора има едно малко прозорче и няма достъп до никаква светлина. Аз имам проблем с очите и не виждам. Считаю, че съм се доказал. Работя, не пия, не

пуша и не използвам наркотици.

АДВ. И.: Искане да се спомена, че има константна практика на съдилищата именно по темата преместване в затворническо общежитие от отворен тип и тя е многобройна. Бих посочила Решение № 643 от 20.06.2023 г. на Административен съд – [населено място] по административно дело № 488/2023 г. Случаят е напълно идентичен. Моля за срок за писмени бележки.

ЮРК. К.: Моля да отхвърлите жалбата като неоснователна. Моля да потвърдите заповедта на началника на затвора като законосъобразна, издадена от компетентен орган в рамките на неговата компетентност и в съответната законово изискуема форма. Правя възражение за прекомерност на адвокатския хонорар. Претендирам юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лв.

РЕПЛИКА НА АДВ. И.: Относно искането за присъждане на юрисконсултско възнаграждение искам да кажа, че това производство е по реда на ЗИНЗС и в този закон не е предвидена възможност за определяне на юрисконсултско възнаграждение. Правя възражение и относно възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Всеки адвокат има право да получи възнаграждение за труда си и това възнаграждение се определя в рамките на Наредба № 1 от 2004 г. за минималното възнаграждение. Адвокатско възнаграждение се присъжда и когато съда установи, че правната сложност на делото не е значителна, дори и тогава присъденото адвокатско възнаграждение не следва да пада под този минимум. Моля да отхвърлите възражението за прекомерност на адвокатския хонорар и искането за юрисконсултско възнаграждение.

СЪДЪТ предоставя на страните 10-дневен срок, от днес, за писмено становище по съществото на спора и **ОБЯВИ, ЧЕ ЩЕ СЕ ПРОИЗНЕСЕ С РЕШЕНИЕ В СРОК!**

Протоколът изготвен в съдебно заседание, което приключи в 15,06 ч.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: